

DEĞERLERİMİZLE VARIZ

Metin Türlerini Tanıyorum

Okuduğumuz metinler amaçlarına ve anlatım biçimlerine göre farklı türlerde olabilir. 2. sınıfta bilgilendirici metin, öyküleyici metin ve şiir türlerini tanırız.

- Bilgilendirici metinler bir konu hakkında bilgi verir.

Öyküleyici metinlerde kişiler, olaylar ve bir oluş sırası vardır.

Şiirler ise duygu, düşünce ve hayalleri dizelerle anlatır.

Örnek: Bir bilgi yazısı bilgilendirici metne, olay anlatan kısa bir hikâye öyküleyici metne, dizelerden oluşan bir metin şiire örnek olabilir.

- Metnin türünü bilmek, onu nasıl okuyacağımızı ve metinde nelere dikkat edeceğimizi anlamamıza yardımcı olur.

Şiiri Tanıyorum: Şair, Dize ve Kıta

Şiir yazan kişiye şair denir. Şiirin her satırına dize ya da mısra adı verilir.

Dört dizeden oluşan şiir bölümüne kıta ya da dörtlük denir.

Şiirin dizeleri büyük harfle başlar.

Örnek: “Gökyüzü masmavi / Kuşlar uçar neşeli” ifadesinde iki dize vardır.

Ŗiir okurken yalnız sözcöklere deęil; duyguya, vurguya ve sesimizin tonuna da dikkat ederiz.

Başlık ve Görsellerden Tahmin Ediyorum

Bir metni okumadan önce başlığına ve görsellerine bakarız.

Bunlar bize metnin konusu ve içinde anlatılabilecek olaylar hakkında ipucu verir.

Tahmin ederken “Bu metinde neler anlatılabilir?” diye düşünürüz. Tahminimizin doğru olmak zorunda olmadığını biliriz.

Metni okuduktan sonra tahminimizi gerçek içerikle karşılaştırırız. Böylece ipuçlarını ne kadar doğru kullandığımızı fark ederiz.

Metnin Konusunu Buluyorum

Metnin konusu, metinde en çok üzerinde durulan kiři, olay, durum ya da düşüncedir.

Konuyu bulmak için “Bu metinde en çok neden söz ediliyor?” sorusunu sorabiliriz. Başlık, görseller ve tekrar edilen bilgiler bize yardımcı olur.

Konuyu uzun bir cümleyle anlatmak yerine kısa ve açık bir ifadeyle söylemek daha doğrudur.

Örnek: “yardımlaşma”, “kitap sevgisi”, “doğayı koruma”.

Olayları Oluş Sırasına Koyuyorum

Bir olay anlatılırken önce ne olduğu, sonra nelerin gerçekleştiği ve en sonunda nasıl bittiği önemlidir.

Olayları sıralarken “önce, sonra, daha sonra, en sonunda” gibi ifadelerden yararlanabiliriz.

Örnek: Önce yağmur başladı. Sonra şemsiyemi açtım. En sonunda eve ulaştım.

Metindeki olayları kendi cümlelerimizle ve doğru sırayla anlatmak, metni anlayıp anlamadığımızı gösterir.

Dinleme, Konuşma ve Okuma Kuralları

Dinlerken konuşana odaklanır, sözünü kesmez ve konuşmaya katılmak için uygun zamanı bekleriz.

- Konuşurken dinleyicilerle göz teması kurar, sesimizi ortama göre ayarlar, sözcükleri yerinde kullanır ve anlamlı cümleler kurarız.

- Okurken uygun oturuş pozisyonuna dikkat eder, metni gözümüze uygun uzaklıkta tutar, noktalama işaretlerini gözetir ve anlayabileceğimiz bir hızda okuruz.

Noktalama İşaretleri I: Nokta, Virgöl ve Tırnak İşareti

- Nokta (.) tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılır. Tarih yazarken gün, ay ve yılı; saat yazarken saat ile dakikayı ayırmak için de noktadan yararlanabiliriz.
- Virgöl (,) aynı görevde sıralanan sözcüklerin arasına ve hitap sözlerinden sonra konur.

Örnek: “Elma, armut ve muz aldık.” / “Sevgili Arkadaşım, ...”

- Tırnak işareti (“ ”), bir başkasının sözünü olduğu gibi verirken kullanılır.

Örnek: Öğretmenimiz, “Kitaplarınızı açın.” dedi.

Yazımı Düzenliyorum ve Basit Yönerge Yazıyorum

Yazımızı sayfaya düzenli yerleştirir, gerektiğinde paragraf başı yapar ve satır sonuna sığmayan sözcüğü hecelerinden doğru biçimde ayırırız.

Yönerge, bir işin nasıl yapılacağını adım adım anlatır.

Yönerge yazarken yapılacak işleri doğru sıraya koyar, kısa ve anlaşılır cümleler kullanırız.

Örnek: “Önce ellerini yıka. Sonra meyveyi tabağa koy. En sonunda sofraya getir.”